

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Харківського національного автомобільно-дорожнього університету Міністерства освіти і науки України, м. Харків, на підставі публічного захисту дисертації «Підвищення ефективності доставки вантажів в міжнародному сполученні в умовах діджиталізації» прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 27 – Транспорт за спеціальністю 275 Транспортні технології (за видами).

28 січня 2026 року.

Севідова Вікторія Віталіївна, 1998 року народження, громадянка України, освіта – вища: у 2020 році закінчила Харківський національний автомобільно-дорожній університет за спеціальністю «Організація перевезень і управління на автомобільному транспорті», отримала диплом магістра з відзнакою та кваліфікацію магістра з транспорту.

Працює лаборантом на кафедрі транспортних технологій Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, м. Харків.

Дисертацію виконано у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті Міністерства освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник **Калініченко Олександр Петрович**, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри транспортних технологій Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

Здобувачка має 19 наукових публікацій за темою дисертації, з яких 5 статей у наукових фахових виданнях України, 1 публікація у закордонному виданні, проіндексованому у базі даних Scopus, 13 тез у збірниках матеріалів вітчизняних та міжнародних конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Севідова В.В., Сальніков Є.К., Калініченко О.П. Застосування діджитал-технологій при доставці вантажу в міжнародному сполученні // *Комунальне господарство міст*. 2023. Т. 3, № 177. С. 200–205. URL: <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2023-3-177-200-205>

2. Калініченко О.П., Черпаха О.С., Севідова В.В., Сальніков Є.К. Удосконалення технологічного процесу доставки швидкопсувних вантажів у місті Харків // *Комунальне господарство міст*. 2024. Т. 4, № 185. С. 275–281. URL: <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2024-4-185-275-281>

3. Севідова В.В., Калініченко О.П. Удосконалення технології роботи складу при міжнародних вантажних перевезеннях // *Комунальне господарство міст*. 2024. Т. 6, № 187. С. 302–307. URL: <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2024-6-187-302-307>

4. Севідова В.В., Калініченко О.П. Визначення кількості транспортних засобів при крос-докінгу в умовах невизначеності та обмеженості ресурсів // *Комунальне господарство міст*. 2025. Т. 1, № 189. С. 475–481. URL: <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2025-1-189-475-481>

5. Калініченко О.П., Севідова В.В. Підвищення ефективності операцій крос-докінгу для міжнародних автомобільних перевезень на основі розроблення спільних операційних графіків // *Збірник наукових праць Українського державного університету залізничного транспорту*. 2025 № 212. С. 331-341. URL: <https://doi.org/10.18664/1994-7852.212.2025.336554>

Публікація у закордонному виданні, проіндексованому у базі даних Scopus

6. Kalinichenko, O., Pavlenko, O., Nagornyy, Y., Sevidova, V., Soldatenko, I. Determination of Conditions to Provide Transport Logistics Support Service to Aircraft at Aerodromes in Ukraine. *STUE 2023. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 807*. Springer, Cham 2023. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-46874-2_34

Опубліковані праці апробаційного характеру:

7. Севідова В.В., Калініченко О.П. Застосування цифрових технологій при міжнародних перевезеннях вантажів // *Комп'ютерно-інтегровані технології автоматизації технологічних процесів на транспорті та у виробництві: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених*. Харків : ХНАДУ, 2021. С. 179–183.

8. Sevidova V. V., Voronova E. M. The challenges of organising international transport // *Питання сучасної модернізації науки та освіти – 2022: збірник наукових статей Ч.1*. ХНАДУ. Харків: ХНАДУ, 2022 р. С. 21 – 23

9. Sevidova V. V, Voronova E. M. Kalinichenko A. P. Applying digital technology to international transport of goods // *The 5 th International scientific and practical conference «Science, innovations and education: problems and prospects»* (December 8-10, 2021) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2021. P. 302 – 306

10. Калініченко О.П., Севідова В.В. Цифровізація міжнародних вантажних перевезень // *Матеріали до 77-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів та співробітників відокремлених структурних підрозділів університету*. Київ, НТУ. 2021

11. Калініченко О.П., Севідова В.В. Проблеми організації міжнародних автомобільних перевезень // *Матеріали до 77-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів та співробітників відокремлених структурних підрозділів університету*. Київ, НТУ. 2021

12. Севідова В.В., Калініченко О.П. Вплив діджитал технологій на міжнародні перевезення // *Збірник тез доповідей 79-ої Наукової конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів та співробітників відокремлених структурних підрозділів університету збірник тез доповідей*. Київ: НТУ, 2023. Вип. 79

13. Калініченко, О. П. Критерії вибору раціонального методу організації міжнародних автомобільних перевезень вантажів на засадах діджиталізації // *Збірник матеріалів 87-ї міжнародної науково-технічної та науково-методичної конференції університету. Секція транспортних технологій*, м. Харків, 10–13 трав. 2023 р. / Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Харків : ХНАДУ, 2023 – С. 12 – 14

14. Севідова В. В., Калініченко О. П. Підвищення ефективності перевезень вантажів автомобільним транспортом в міжнародному сполученні // *Напрями розвитку технологічної системи логістики в АПВ*: зб. матер. IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 20 квітня 2023 р. Харків: ДБТУ, 2023. С. 72 – 75

15. В. В. Севідова, О. П. Калініченко, Ү. Aloshynskiy, Особливості організації міжнародних автомобільних перевезень вантажів // *Розумний транспорт та інтегровані транспортні технології*: зб. матеріалів наук. робіт з міжнар. наук.-практ. конф., 21–22 листоп. 2023 р., м. Харків / М-во освіти і науки України, Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Харків : ХНАДУ, 2023 – С. 76 – 78

16. Kalinichenko O., Pavlenko O., Sevidova V. Determination of Conditions to Provide Transport Logistics Support Service to Aircraft at Aerodromes in Ukraine // *Збірник матеріалів Міжнародної науково-технічної конференції «Розумний транспорт та інтегровані транспортні технології»*, Х:ХНАДУ, 2023 р. 3с

17. Sevidova V. V, Salnikov Ye.K Kalinichenko O. P. The impact of digitalization on freight transportation // *«Topical aspects of modern scientific research»*: materials of conference (March 21-23, 2024) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2024, P.114 – 118

18. В. В. Севідова, О. П. Калініченко. Впровадження інновацій в області міжнародних перевезень у світі // *Сучасні проблеми функціонування логістичних систем. Сталій розвиток транспортних систем: наука і практика* : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 листоп. 2024 р. / Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Харків, 2024. – С. 201–204

19. Sevidova V.V., Kalinichenko O.P. The role of digitalization in international cargo transportation // *Інтелектуальні транспортні технології*: Тези доповідей 25 –27 листопада 2024 р. Харків: УкрДУЗТ, 2024 С. 177–178

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Голова ради:

Подригало Михайло Абович, професор, доктор технічних наук (спеціальність 05.22.02 – Автомобілі та трактори) завідувач кафедри технологій машинобудування і ремонту машин Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Оцінка позитивна. Без зауважень.

Рецензенти:

Орда Олександра Олександрівна, кандидат технічних наук (спеціальність 05.22.01 – Транспортні системи), доцент кафедри транспортних технологій Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, надала позитивну рецензію із зауваженнями та пропозиціями щодо удосконалення дисертаційної роботи:

1. У другому розділі, при описі математичної моделі вибору раціональної схеми доставки з урахуванням «військового ризику», авторка посилається на використання відкритих даних та «теплових мап» інцидентів. Було б доцільно детальніше описати механізм верифікації цих даних системою, адже відкриті

джерела можуть містити хибну інформацію або затримки в оновленні, що критично впливає на прийняття оперативних рішень.

2. Обґрунтовуючи економічну ефективність запропонованих рішень, авторка фокусується переважно на зменшенні прямих логістичних витрат. Водночас, поза увагою залишилась оцінка інвестиційної складової, необхідної для впровадження розроблених цифрових інструментів на підприємстві. Розрахунок витрат на інтеграцію програмного забезпечення, навчання персоналу та технічну підтримку дозволив би більш комплексно оцінити термін окупності запропонованих заходів.

3. В аналізі ефективності схем доставки (Розділ 4) авторка робить висновки на основі узагальнених вантажопотоків. Варто було б уточнити, чи зберігається рекомендована пріоритетність схем (наприклад, консолідація для малих підприємств) для специфічних категорій вантажів, таких як швидкопсувні продукти або небезпечні вантажі, де фактор часу або безпеки може переважати над фактором вартості.

Потаман Наталя Володимирівна, кандидат технічних наук (спеціальність 05.22.01 – Транспортні системи), доцент кафедри транспортних технологій Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, надала позитивну рецензію із зауваженнями та пропозиціями щодо удосконалення дисертаційної роботи:

1. Практична цінність роботи значною мірою визначається розробленими програмними продуктами («LogisticsSim», «Симулятор Крос-Докінгу»). Чи проводилася валідація розроблених інструментів шляхом порівняння результатів моделювання з реальними операційними даними логістичних компаній? Якщо так, то яка збіжність була отримана?

2. Одним із ключових практичних висновків є рекомендація щодо вибору схеми доставки залежно від масштабу підприємства. Які кількісні критерії (наприклад, обсяг вантажопотоку, кількість рейсів на місяць) пропонуються для розмежування підприємств на «малі», «середні» та «великі» в контексті вибору оптимальної логістичної схеми?

3. У роботі слушно зазначається розрив між цифровими можливостями та існуючими методологіями планування. Як побажання, варто було б детальніше розглянути не лише технологічні, а й організаційні та регуляторні бар'єри, що заважають впровадженню цих технологій в українських реаліях.

4. Робота передбачає використання адаптивної політики управління на основі «оптимальної робочої зони», однак не надано прикладів динамічного переходу між зонами у змінному середовищі. Виникає питання: чи були протестовані сценарії різких змін умов (наприклад, унаслідок аварій чи закриття маршрутів) та як система на них реагує?

Офіційні опоненти:

Ломотько Денис Вікторович, доктор технічних наук (спеціальність 05.22.01 – Транспортні системи), професор, завідувач кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного

транспорту, надав позитивний відгук із зауваженнями та пропозиціями щодо удосконалення дисертаційної роботи:

1. У роботі (розділ 2, с. 65–72) розглядається підвищення ефективності доставки вантажів переважно в контексті автомобільного транспорту. Враховуючи міжнародний характер перевезень та євроінтеграційні процеси, доцільно було б показати, як запропоновані цифрові моделі можуть бути інтегровані з інформаційними системами залізничного транспорту (наприклад, системою «RailNetEurope» чи українською «АСК ВП УЗ-Є»). Це дозволило б організувати контрейлерні та мультимодальні перевезення, що важливо для розвантаження пунктів пропуску на кордоні (наприклад, Мостиська-2, де поєднуються авто- та залізничні потоки) та доповнило б модель оптимізації схем доставки (розділ 4).

2. При моделюванні роботи крос-докінгового терміналу (розділ 2, с. 83–90) авторка фокусується на часових параметрах обслуговування. Проте в умовах діджиталізації виникають специфічні ризики інформаційної безпеки: кіберзагрози, збої в передачі даних, втрати зв'язку між учасниками ланцюга постачання. Було б доцільно доповнити формули 2.16–2.17 параметрами, що враховують ймовірність втрати інформаційного каналу, наприклад через DDoS-атаки чи відмову серверів, та показати, як це впливає на час обробки та стабільність пропускної здатності системи.

3. При обґрунтуванні параметрів імітаційної моделі (розділ 3, с. 117–123) використано класичні закони розподілу випадкових величин (експоненційний, нормальний) для опису вхідних потоків заявок та часу обслуговування. Однак сучасні логістичні процеси в Україні характеризуються імпульсними збуреннями та структурними змінами вантажопотоків унаслідок воєнного стану. Було б корисно показати приклади застосування нестационарних розподілів (наприклад, пуассонівських процесів із змінною інтенсивністю чи марковських моделей), які краще відображають реальні «пікові» навантаження на термінали. Це могло б покращити прогнозування U-подібної залежності витрат від завантаження (розділ 4).

4. Під час аналізу ефективності схем доставки (розділ 4, с. 146–152), авторка наводить дані щодо скорочення часу простою. Проте недостатньо уваги приділено екологічній складовій. Європейські транспортні стратегії («EU Green Deal», 2020) вимагають обліку викидів CO₂. Було б доцільно показати, чи дозволяє розроблений інструментарій («LogisticsSim», «Симулятор Крос-Докінгу») оцінювати екологічний ефект від оптимізації маршрутів та зменшення холостих пробігів, наприклад через розрахунок тонно-кілометрів і відповідних викидів.

5. У дисертації (розділ 4, с. 194–200) запропоновано поняття «оптимальної робочої зони» терміналу. Виникає питання щодо масштабування цього рішення: чи є ці параметри універсальними для терміналів різної потужності (наприклад, невеликий регіональний хаб проти великого логістичного центру класу А), чи модель потребує повторного калібрування для кожного окремого об'єкта. Було б корисно навести приклади адаптації підходу для різних класів терміналів, із зазначенням меж застосовності.

Прокудін Георгій Семенович, доктор технічних наук (спеціальність 05.22.01 – Транспортні системи), професор, завідувач кафедри міжнародних перевезень та митного контролю Національного транспортного університету, надав позитивний відгук із зауваженнями і пропозиціями по покращенню дисертації:

1. У третьому розділі (підрозділ 3.1) при описі розробленої імітаційної моделі вказано, що програма генерує випадкові відхилення параметрів транспортного процесу. Проте в роботі недостатньо деталізовано, які саме закони розподілу ймовірностей (нормальний, експоненціальний тощо) були покладені в основу генерації випадкових величин часу виконання логістичних операцій та руху транспортних засобів, і чим саме обґрунтований такий вибір.

2. У третьому розділі описано розробку авторських програмних продуктів «LogisticsSim» та «Симулятор Крос-Докінгу». Хотілося б почути думку здобувачки щодо можливості інтеграції цих рішень з існуючими популярними системами управління транспортом (TMS) та складом (WMS), проаналізованими у першому розділі, чи ці інструменти розглядаються виключно як автономні рішення для диспетчерів.

3. У четвертому розділі визначено економічний оптимум рівня завантаження ресурсів терміналу. Виникає питання наскільки це значення є універсальним для різних типів логістичних центрів, чи воно є специфічним лише для конкретної конфігурації терміналу, що розглядалася в експерименті?

4. При порівняльному аналізі схем доставки основний акцент зроблено на автомобільних перевезеннях. Враховуючи євроінтеграційний вектор, було б корисно детальніше окреслити, як запропоновані моделі можуть адаптуватися до мультимодальних ланцюгів.

Перелічені недоліки не знижують теоретичного і практичного значення отриманих в дисертації наукових результатів, які є цінними для науки і практики, та внаслідок цього – позитивну оцінку дисертаційної роботи в цілому.

Результати відкритого голосування:

«ЗА» – **5 (п'ять)** членів ради;

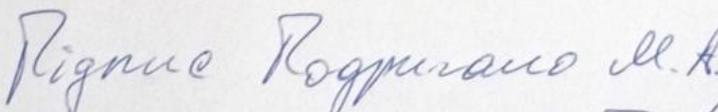
«ПРОТИ» – **немає**.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Севідовій Вікторії Віталіївни** ступінь доктора філософії в галузі знань 27 Транспорт за спеціальністю 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті).

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Михайло ПОДРИГАЛО

Проректор з МРР